

Mät län. Buäi träa. Läu räi. Mä täi ngäi nhät cau träen säp gä.

Täi näm ngäa bän cänh bäa, hai tay cäm giä trä cäm tä cuän truyän Đän Tuyät cäa Nhät Linh. Đäc đän đän cänh mä chäng äc nghiät väi con däu, täi nhäm đäy häi mä täi: “Mä näy, mä cä phäi chäu cänh mä chäng näng däu nhä cäu tä trong truyän khäng?”. Mä täi ngäng län nhän täi näi: “Đäy lä cäu väi täi u thuyät... Bäa näi con cä khä tänh thät nhäng đäu đän näi khä cäng nghiät thä...”. Räi mä täi täp tä cä nhät cau. Lät sau, khi täi đäng đäc täp cuän truyän thäi cä täi ngä bäa bän täi: “Khi bäa näi con cä chuyän gäi khäng bäng läng thäi bäa đäi cäch gäi. Thäng thäi bäa käu mä lä bäa Tam. Bäa Tam äi! Ra täi bäo cäi näy... Gäi thä lä äu yäm đäy. Nhäng khi bäa đäi giäng

Bà Cơm Lãi

Tác Giả: Nguyễn Tấn Ng Thi t
Thứ Hai, 28 Tháng 5 Năm 2012 13:24

gõ i th này thì m bi t ngay là s p s a có gì to chuy n: Này! bà C m L i! Nghe tôi nói đây!”.

Tôi sao bà n i tôi l i yêu bà Tam và ghét bà C m L i nh ? B i vì v i tôi, không bao gi m tôi là bà Tam, không bao gi m tôi là bà Nh t Linh. V i tôi, m tôi luôn luôn là bà C m L i, t ngày tôi l t lòng m tôi cho đ n ngày m tôi qua đ i. Cu c đ i c a bà g n li n v i cái tên hi u C m L i và cái tên hi u này g n li n v i nh ng h t cau khô, m c dù đôi lúc C m L i còn bán c cá m m, cá khô, th m chí còn là tên c a m t ti m may y ph c ph n ...

T nh ng ngày r t xa x a à Hà N i à căn nhà s 9 Hàng Bè tr c khi t n c và s 15 Hàng Bè sau khi t n c v , tu i th tôi l n lên bên nh ng b cau và mùi diêm sinh. Căn nhà r ng có nhi u phòng. Nguyên m t phòng gi a ch a đ y nh ng b cau, ch t ch ng lên nhau đ n sát tr n. Thu bé chúng tôi th ng ch i trò đi tr n và căn bu ng đó, t i tắm và nhi u ngõ ngách gi a nh ng b cau, là n i đi tr n lý t ng. Tôi th ng trèo lên nh ng b cau trên cao g n đ ng tr n, n m áp m t trên nh ng bao t i, c m th y cái v i b nháp in h n trên má và th cái mùi cau khô toát t nh ng bao b . M tôi kinh ho ng khi khám phá ra cái trò ch i nguy hi m này c a chúng tôi: “M y cái b cau nó mà đ xu ng thì chúng bay c mà ch t b p!”. M tôi khi m ng chúng tôi h n là bà nghĩ t i cái tai n n ch t đu i đã gi t ch Thanh tôi trong cái ao à tr i C m Giàng.

Thu y nh ng ng i đàn ông hình nh tr n tiêu đầu m t c . Tôi l n lên nh ng i không cha. Ch ai h i tôi ông Tam đâu hay ông Nh t Linh đâu? Luôn luôn ng i ta gõ c a r i thò cái đ u vào h i: “Có bà C m L i à nhà không?”. Ch bao gi tôi th y ông n i ông ngo i, b tôi ho c các bác các chú. Xúm l i quanh tôi toàn nh ng đàn bà: bà n i, bà ngo i, bà m , bà vú, và m t đ ng bà cô bà thím.... Không có ông Nh t Linh, ông Hoàng Đ o, ông Th ch Lam. Ch có bà C m L i, thím Long, thím Sáu... nh th m t bên là ti u thuy t, m t bên là đ i th ng.

Bà C m L i!

Bà Cơm Lạ ngồi nhốt cau trên sạp gỗ. Đó là hình ảnh quen thuộc đã ăn sâu trong ký ức tôi từ ngày tằm bé. Đuôi vện khăn, chiếc áo cánh trắng, chiếc quần lĩnh đen, mẹ tôi cúi xuống chà chà cho sạch nhúng hột cau khô vào nước xanh mát. Trên chiếc sạp gỗ giang sơn riêng của bà, mẹ tôi vựa nhốt cau, vựa tiếp khách hàng, vựa đôn đờc đám ngói làm, vựa chửi rủa nòng nọc con cháu. Đêm đêm khi căn nhà đã chìm vào yên vắng bà trồi trên sạp đờng giở bọc kiếng bọc trong ngày, đem tằm tơ và xếp bọc thành bó dầy cuộn rón cọt trong chiếc kết sợi tre khi bà ngồi trên sạp gỗ. Trong túi áo cánh của bà lúc nào cũng xếp xuống một chùm chìa khóa nặng chịch. Mẹ tôi hay dùng chùm chìa khóa này làm đồ chơi cho trẻ con, bà lắc lắc chùm chìa khóa kêu rón rảng trẻ con mới đẻ cho đêm khi nào nó ngoảnh mặt nhìn mẹ tôi thôi.

Ngồi đàn bà già nhốt sợi ngỗng tôi thu nhập là bà ngoi. Bà chết lúc tôi còn bé nên tôi chẳng nhớ gì nữa về bà. Hình ảnh ngói bà gầy đét. Vện khăn. Răng đen. Mẹ tôi bà già trồi trên hình. Khi niệm của tôi thì tôi thấy u có của một chiếc ghế cho bà thì là một chiếc ghế không mấy gì đẹp đẽ. Xưa học là đờng khác. Hồi đó tôi ngồi chung ghế ngỗng với bà ngoi. Trong một căn buồng trên gác của căn nhà số 15 Hàng Bè. Trẻ con buồng là một hành lang hẹp trông ra phố. Có một đêm ăn phở cái gì mà tôi mót đi của quá. Nghĩ tôi chuyển phở mò xuống cái cửa tiêu hôi thì tôi mãi tít sau nhà dờng giờ đêm tôi đi phở qua nhúng bọc cau mà tôi nhìn thấy ngói. Bọc ra ngoài hành lang ngói đã bọc rón. Tôi bèn nghĩ ra một cách gì quy t rón gón là ngồi phở ch xuống một góc làm một bãi tằm ng. Sáng hôm sau ngồi dờng tôi ra hành lang nhìn thì ô hay cái sàn sạch bóng! Mình có ngồi không ch? Buổi trưa ăn cơm tôi nghe hai ngói làm nói chuyển với nhau: “Rõ kh! Cấy bây giờ già lớn quá rồi... Cấy bọc đâu là của đó!”. Khám phá ra đi u bí một này, sau đó tôi còn làm thêm vài bãi nữa và đờu bình an vô sự!

Bà ngồi tôi thì trái là có tằm ng vớ, ngói cao to. Dờng một tôi hỏi nhữ bà ngồi trông nhữ đàn ông. Gờng ng một bà có đờng nét không thì lớn với ai. Đôi mày róm, một sâu, sợi ng mũi cao. Cái tằm ng đó mà chui vào chiếc áo tu hành tôi thấy có vẻ lạ ch lạ c. Tôi một thu xa nhốt, hỏi Cơm Giàng lúc tôi mới lên năm, hình ảnh và tiếng tằm ng kinh của bà đã thấm sâu vào tuổi tôi. Bà ngồi trên sạp, khoác áo nâu sợi ng, một tay chợp trẻ con ng c, một tay gõ mõ. Nam mô a di đà Phôt... Nam mô á di đà Phôt... Nam mô di đà Phôt... Tiếng tằm ng kinh đờu đờu tôi nghe của nhữ dờn đi nhữ tiếng kêu rón rón của nhúng con ve sủu. Tôi là có cơm tằm ng nhữ bà vựa ng vựa tằm ng, lâu lâu chột thóc, tiếng tằm ng bọc to lên nhữ tiếng ve ran. Và nhữ một giờ ru bọc n n Nam mô a di đà Phôt đã trôi vào giấc ngủ của tôi.

Sau này biết rõ hơn về bà ngồi tôi thấy bà là ngói phi thỏ ng. Chẳng chết khi bà mới 37 tuổi, một mình xây đờng và cai quản cơm một dinh của Cơm Giàng, là nuôi bọc con trẻ thành nhúng ngói là lạ c. Một ngói đàn bà nhữ th “dờ có mấy tay” phở là ngói của ng rón và đờc đoán. Mẹ tôi vào làm dâu nhà bà, là không phở đờn tằm một gia đình giàu có và danh vọng, chịch chịch phở chịch của nh “mở chng ngàng dâu” nhữ không quá quýt nhữ bà phán Lạ trong Đờn Tuyết thì

cũng khó sống cho yên.

Thế mà mẹ tôi lại có gì không vậy bà nội Lê thì Sâm chửi lời tên bà Cơm Lúi ra nhiếc. Mẹ tôi quạ là người may mắn! Gần đây đức chúa n hĩ ký c&a cô Năm tôi (Hĩ ký v& gia đình Nguy&n Táng - Nguy&n Th& Th&) đoán vi&t bà nội đ&i x& nghiêm kh&c và đ&c đoán v&i người con gái duy nh&t c&a bà, tôi hi&u là vì sao mẹ tôi may mắn h&n cô Năm. Bà nội tôi và mẹ tôi (và có lẽ ph&n l&n nh&ng bà mẹ c&a th& h& y) có m&t đ&m gi&ng nhau. Đó là đ&i x& thiên l&ch v&i con cái: con trai bao gi& cũng đ&c c&ng chi&u và n& tr&ng h&n. Hu&ng h& trong s& sáu người con trai, bà nội tôi hình nh& l&i yêu và n& b& tôi nh&t. Tôi nghĩ r&ng khi bà nội g&i m& tôi b&ng cái tên thân th&ng “bà Tam”, bà đã g&i cái tr&u m&n v& người con trai th& ba c&a bà. C&ng thêm vào đó mẹ tôi lại là m&t người h&t s&c khéo léo trong cách ăn . Ch& th& mà trong gia đình n&i người chúng tôi nói đùa là mẹ tôi đã t&c cái ch&c b& tr&ng ng người giao c&a b& tôi.

Đ&i m&t tôi mẹ tôi không bao gi& là người đàn bà đ&p.Đôi lúc tôi còn th&y x&u là đ&ng khác. Có thể là vì khi tôi đ&c sinh ra đ&i mẹ tôi đã đ& trên m&i người con. “Đ& nh& th& thì còn gì là người”. Tôi nghĩ. H&n th& n&a qua hình &nh bà Cơm Lúi mẹ tôi lúc nào trông cũng lam lũ và lu&m thu&m. Mẹ tôi hình &nh và m&t nhan s&c nh& th& làm sao mê ho&c đ&c b& tôi nh&? Cho đ&n mãi gần đây ch& Thoa tôi t& bên Pháp g&i tôi m&t t&m &nh r&t cũ, ch&p tám năm tr&c khi tôi l&t lòng m&, l&n đ&u tiên tôi m&i th&y dung nhan c&a bà th&i tr&. Mẹ tôi người đàn bà đ&p. B&c &nh ch&p năm 1932, mẹ tôi 25 tu&i. Năm &y mẹ tôi đ&n ch& Th& tôi, lúc &y 5 tu&i, đi đ& thi tr& em đ&p và ch& tôi đ&c ch&m gi&i nh&t. Tôi nhìn đôi m&t c&a bà trong &nh và ch&t nh& t&i đoán vi&t c&a n& sĩ Anh Th&. Đôi m&t bà ch&p ch&p. Tôi ch&t th&y đôi m&t bà đ&p quá! Mẹ tôi đôi m&t to mênh mêng, có hàng mi dài óng . R&i tôi ch&t th&y th&ng m& tôi quá! Mẹ tôi lòng th&ng cũng mênh mêng nh& đôi m&t to c&a bà. Nông n&i nào mà người đàn bà trong &nh b&ng tr& thành bà Cơm Lúi ti&u t&y nh& th& trong tâm trí tôi?

Nh&ng năm tháng tôi sống & Hà Nội ph& Hàng Bè là th&i gian tôi sống lâu &ng và làm bu&n lòng m& tôi không ít. B& tôi bi&n đầu m&t & bên Tàu, mẹ tôi suốt ngày đánh v&t v&i các b& cau, lũ chúng tôi l&n lên hoang nh& cây c&. Mẹ tôi b&a tôi th&y trên t& ch& có m&t chai n&c màu đ& đ&, dán nhãn hi&u ti&ng tây, l&i có v& hình con mèo, tôi nh&p th& th&y nó ng&t ng&t ngon ngon, b&n r& th&ng Thái em tôi m&i đ&a n&c m&y ng&m. Mẹ tôi đi ch& v& trông th&y hai đ&a con c&a bà n&m lẫn lóc, m&t đ& tiá, nói l&m nh&m thì bi&t ngay. Bà quát người làm l&y n&c chanh cho chúng tôi uống và m&ng h& là t& r&y r&u u ph&i c&t trong t& ch& khoá trái l&i.

Thu&m u giáo tôi & n&i trú cùng v&i ch& Thoa tôi trong tr&ng bà s& ph& nhà Chung gần nhà th& l&n Hà Nội. Tr&ng có t&ng cao quét vôi vàng bao quanh nom nh& m&t nhà tù. Tôi s& nh&t là nhìn các bà s& m&c áo đen cúi m&t đi l&i trên hành lang. H& l&t yên l&ng nh& nh&ng bóng ma. Gi& ăn cũng không đ&c nói chuy&n. Tôi ph&i đ&ng nghiêm cùng v&i đám h&c trò m&c đ&ng

ph&c đ&c kinh. L&y cha chúng tôi & trên l&i... Chúng tôi nguy&n danh cha c& sáng... Tu&i th& c&a
tôi h&t nghe ti&ng ni&m Ph&t l&i nghe ti&ng c&u kinh. L&n lên tôi ch& bi&t tôn giáo nào đ& theo.

Lên ti&u h&c ch& Thoa sang h&c tr&ng Thanh Quan còn tôi h&c tr&ng Hàng Vôi. Nh&ng tôi
th&ng tr&n h&c đi xem xi nê t&c-dz&ng & r&p L&a H&ng ho&c giao du v&i đ&am tr& m&t đ&y & ng&
Phát L&c. Cẩm đ&u b&n qu& s& th&i &y là tay Đ& Bá Vi&n. H&n h&n tôi m&y tu&i, lỗi đ&i. H&n b&y
cách cho tôi l&y c&p ti&n c&a m& tôi. Cách &y th&t là th&n s&u. Ch& là tôi c& b& ám&nh b&i cái túi
áo cánh lúc nào cũng x& xu&ng c&a m& tôi, trong đó là chùm chìa khóa. Trong chùm &y cái chìa
to nh&t, không ph&i là chìa b&t mà là chìa &ng có khóa & đ&u, dùng đ& m& cái kết to t&ng và
n&ng n&. Th&ng Vi&n b&o tôi ph&i đ&nh c&p cái chìa khoá &y. Nh&ng m& tôi lúc nào cũng ôm
chìa khoá trong ng&ng i ngay c& lúc bà ng&. Th&ng Vi&n ch& mãi th&y tôi không l&y đ& c chìa
khóa nó bèn nghĩ cách khác. Nó c&u c&u th&ng Đ&ng con ông th& khóa & ph& Hàng M&m.
Th&ng Đ&ng đ&a tôi m&t mi&ng gì đ&o đ&o trông nh& ru&t bánh mì, b&o tôi đút vào l& khoá, ch&
cho khô thì rút ra. R&i nó đem cái khuôn bánh mì &y v& cho b& nó đúc thành chìa. M& đ& c kết
tôi hoa c& m&t lên vì trong kết nhi&u ti&n quá. Tôi v& đ&i m&t bó. M&y hôm sau tôi kinh ho&ng
th&y m& tôi la l&i tra kh&o ng&ng i làmđ& l&y c&p ti&n c&a bà. M& tôi cho là mình m&t ti&n trong lúc
đ&m b&c ch& không nghĩ là ai có th& m& đ& c cái kết ch&c ch&n kia. Tôi ti&t l& v&i Vi&n. Nó b&y
m&u khi&n m& tôi không bao gi& bi&t là mình b& m&t ti&n. M&i l&n m& kết, thay vì l&y nguyên bó,
tôi ch&nhón m&i bó m&t hai t&. Nh&ng bó b&c này m& tôi giao cho khách hàng, th&ng thì h&
không bao gi& đ&m l&i tr&ng c& m&t m& tôi, và sau này n&u có đ&m th&y h&t cũng không sao,
ch&ng ki&n cáo gì. M& tôi bán buôn, làm ăn l&n, khách có bi&t cũng b& qua, xá gì m&y t& b&c
m&t l& t&.

Có ti&n tôi ăn tiêu vung vít. Ng&ng i bán hàng th&y tôi tr& ti&n b&ng t& gi&y đ&nh thì tr& m&t nhìn
tôi kinh ng&c. Tiêu cho mình thì ít nh&ng bao m&y th&ng du côn thì nhi&u. Tôi khoá nh&t là b&
ti&n thuê bao xích lô nguyên ngày ch& tôi và Vi&n đi ch&i cùng kh&p Hà N&i trên nh&ng con
đ&ng r&p mát bóng cây trong ti&ng ru râm ran c&a nh&ng con ve s&u. Hai đ&a th& hai kh&u
súng cao su, b&c nh&n ăn th& dần r&i dùng h&t nh&n làm đ&n b&n lung tung lên ng&n cây.
Nh&ng cái th&i “huy hoàng”c&a tôi không kéo đ& c lâu. M&t b&a m& tôi b&t g&p t&i tr&n tôi đ&ng
tr&ng c& t& kết m& và t& c cái chìa khoá c&a tôi. Bà sai anh tôi (hình nh& là anh Tri&u) đ& s&p tôi ra
trên chi&c s&p g& c&a bà dùng đuôi ch&i ph&t tr&n đét m&y cái vào mông. Tôi gi& v& khóc r&ng
lên ch& tôi th&y anh tôi đ&nh cũng nh& tay l&m (ch&c h&n anh nghĩ trong b&ng mình cũng ch&
g&ng m&u gì h&n th&ng em).

Đ&p may đ&n v&i m& tôi. Năm 1951, lúc &y b& tôi & bên Tàu v& Hà N&i đã đ& c m&y tháng, ông
quy&t đ&nh vào Sài Gòn l&p nghi&p. Đ&u tiên b& tôi ch& cho ch &c& tôi là ch& Th& đi cùng.
Nh&ng m& tôi c& b&t b& tôi ph&i mang theo tôi. Đ&n t&n bây gi&, khi tôi vi&t nh&ng dòng này,
trong gia đình không m&t ai bi&t là m& tôi đã c& ý “đu&i” tôi vào Nam. Tôi r&t cảm &n m& tôi v&
quy&t đ&nh r&t sáng su&t này c&a bà. B&i vì vào Nam tôi tr& thành m&t con ng&ng i hoàn toàn
khác.

cáa Viät Cäng nhäng mä tôi không bao giờ tä vä sä häi. Mä tôi không bán cau lä. Mua cau khô vä, mä tôi xäy khô, đóng bao, và bán läi cho các đäi lý, thäng là nhäng ngäi Hoa ä trong Chä Län. Mät trong nhäng đäi lý mà mä tôi đã giao häo tät đäp là ông Cä Tän. Chúng tôi xem ông Cä Tän nhängäi nhà. Sä giao đäch väi ông Cä Tän gän liän väi đäi buôn cau cáa mä tôi, kéo dài tä thäp niên 40 cho đän có lä sau cä biän cä thäng Tä năm 75.

Cái säp gä, tä chè, két bäc và cái cân đäc cä tä ngoài Bäc vào. Tôi trä vä väi nhäng bä cau và làm quen läi väi mùi diêm sinh đã làm tôi ho säc säa trong nhäng năm thäng cũ ä Hà Näi. Cau mäc đäc cä täy träng bäng khói diêm sinh. Trong mät vòng nan cuän tròn, nhäng cái sàng cau län xäp chäng nhau ä trong väi bä, đäi là cái lò nhä đät diêm sinh, khói xanh tä nhäng kä väi bäc ra täa khí đäc khäp nhà. Tôi thoát đäc mäy năm xa lánh cái không khí bäi bäm än ào cáa chä An Đông khi tôi theo chân bä tôi län thä hai lên säng trên Đä Lät. Mäy năm säng trên cao nguyên väi bä tôi là thäi gian thän tiên nhät trong đäi tôi. Năm 1958 khi bä tôi quyät đänh “xuäng núi” vä Sài Gòn làm báo, tôi cũng theo chân ông vä säng väi mä tôi ä chä An Đông cho đän thäng tä năm 1975.

Nghĩ läi tôi thäy täi nghiäp mä tôi vô cùng. Nhäng ngäi con cáa bà, trä anh cä tôi đã sang du häc bên Pháp tä häi còn ä Hà Näi, tuy ä gän bà nhäng không ai giúp bà đúng mäc trong viäc buôn bán. Nhà có thuê ngäi làm cau nhäng hä chä cáng đáng nhäng viäc näng nhä khuôn väc, xäy cau, còn viäc giäy tä, sä sách, thä tä, mä tôi rät cän ngäi giúp. Mä tôi läi chiäu con trai nên ngäi nhä con. Mà đôi lúc có nhä thì chúng tôi läi làm väi sä miän cäng, thäm chí còn gät gäng. Đäi väi con gái, nhät là bà chä cä tôi, thì mä con không häp tính. Cä nói chuyän đäc däm ba câu thì hai ngäi läi cãi vã. Chä kä tôi häp väi mä tôi hän thì sau này đi Pháp và ä luôn bên đó. May män cho mä tôi là trong nhäng năm cáa thäp niên 70 bà có hai ngäi con dâu ä gän là chä Triäu và nhà tôi. Mä tôi tín nhiäm và cäng chiäu hai nguäi con dâu có lä còn hän con đä. Chä Triäu và nhà tôi, ngoài viäc giúp mä tôi trông coi sä sách và các công viäc buôn bán khác, läi thäng ngäi rä tâm tình väi bà. Đây là đäi u hät säc quý đäi väi mä tôi vì bà rät ít có đäc nhäng phút tâm tình thân mät nhä thä đäi väi nhäng ngäi con. Tháng sáu năm 2005 väa qua vä chäng tôi qua bên Montreal đä đäm cäi đäa con cáa anh Triäu tôi, mät đêm thäc giäc näa khuya tôi nghe hai ngäi con dâu cáa mä tôi ngäi trong bóng täi rä rä nói chuyän, hai ngäi nhäc đän nhäng kä niäm xa xäa väi mä tôi häi cònä chä An Đông trên ba mäi năm vä träc. Tôi nghe đäc câu nói: “Mä đäi väi con dâu thät không có mät đäi mä gì đä chä trách”.

Trong nhäng län giúp mä tôi tính toán sä sách tôi ngäc nhiên vä trí thông minh cáa bà. Mä tôi thuäc thä hä xäa không đäc đä đi häc nhiäu, trình đä có lä chä ngang mäc tiäu häc. Bà viät nhäng câu văn không thành cú, chä viät läi nghäch ngoäc nhä gà bäi. Đä tính tiän cau - nhäng con sä thành thäng län đän mäy trăm ngàn - chúng tôi phäi läy giäy bút cäm cäi làm nhäng con tính nhân chia. Thä mà chä liäc qua giá thành là bà đã gät gù đäng ý hoäc bà nói: “Con tính sai räi, tính läi đi!” Trăm län nhä mät mä tôi nói đúng! Tôi tä häi väi cái trí thông minh äy cäng väi sä lanh lä cáa bà näu mä tôi ra sinh ra trong mät hoàn cänh khác hoäc mät thä hä khác đäc cä ăn

hät thì tôi không biät là bà sä tiän xa đän đäu.

Mätä tôi viät thä cho nhäng bän hàng cau bao giä cũng nhä pä bäng câu: “Tôi có läi häi thăm bà đäc mänh khäe tôi mäng...”. Biät nhä thä mäi län viät thä cho bà chúng tôi viät sän träc, khi bà väa đäc xong câu đó thì chúng tôi nói ngay: “Con viät xong räi, mä đäc tiäp đi!”. Ngäi i mà mätä tôi viät thä giao đäch nhiäu nhät ä Häi An là bà Phäc Xuân mà chúng tôi còn gäi là cô Năm Dung. Trong ba mä i năm giao đäch buôn cau väi hiäu Phäc Xuân chúng tôi đã viät đän cämäy trăm län câu Kính gäi bà Phäc Xuân... Tôi có läi häi thăm bà đäc mänh khäe tôi mäng... Chính tôi đã dán không biät bao nhiêu con tem đä gäi vä đäa chä hiäu Phäc Xuân sä 37 đäng Nguyän Thái Häc ä Häi An. Nhäng lá thä đäa tôi vä mät thành phä mà tä häi täm bé tôi đã nghe nói täi nhiäu län. Häi An. Làng Cäm Phä. Hä Nguyän Täng. Chän äy mä hä trong tâm täng tôi nhä mät miän quê häng hä o.

Năm 1964, mät năm sau khi bä tôi qua đäi, län đäu tiên tôi có đäp đän tänh Quäng Nam thăm thành phä Häi An. Cäm täng đäu tiên cäa tôi ra sao nhä? Khi đän mät nä đä đäc nhäc nhä hoài trong quá khä? Thay vì bät gäp mät quê häng trong tâm täng, tôi bàng hoàng nhìn thäy mät Hà Näi xa cũ cäa tôi. Mät Hà Näi läng vào Häi An trong täng căn nhà, täng con phä. Tä căn nhà tä đäng cäa dòng hä ä gän chùa Cäu tôi räo bä trên đäng Nguyän Thái Häc đä tìm hiäu Phäc Xuân bäng thäy mình läc vào phä Mã Mây vào ngä Phät Läc vào nhäng con phä cä mà tôi đã lia xa mä i ba năm träc. Trên đäng tôi đi qua chùa Cäu thäng bän cũ Đä Bá Viän vän nhä bé nhä ngày nào giä tay chào tôi, tôi nhìn läi căn nhà xa cũ cäa mình ä phä Hàng Bè và tät cä Hà Näi tä hiän ra. Räng räng. Bé nhä. Thân thäng. Tôi ra đi khi tôi còn là cäu häc trò tiäu häc, tôi trävä “Hà Näi” đã là mät giáo sä. Mä i ba năm đä xa đä Hà Näi trä thành kä niäm. Đät näc chia đôi cäng khiän ngày vä trä thành väng täng, khiän đäng vä trä thành thiät tha.

Mäy ngày ä Häi An tôi ä nhà cô Năm Dung. Ngäi i con trai cäa cô tên là Tinh đän tôi đi chäi thành phä. Chúng tôi đäp xe đän cäa Đäi täm và ăn đä biän trong nhäng quán lá đä i bóng räp läa thäa cäa hàng cây thùi đäng. Chiäu đän chúng tôi ngäi trên sân thäng sau nhà nhìn con đäng Bäch Đäng và dòng sông Thu Bän läp lánh ánh näng. Bên kia sông näi mà suät đäi tôi chäa täng đät chân täi có làng Cäm Phä. Näi đó mäi là chính quê cäa hä Nguyän Täng. Näi đó mäi thäc sä là miän quê häng hä o cäa tôi.

*

Bän mä i năm đã qua kä ngày tôi đät chân län đäu xuäng đät Quäng Nam. Bän mä i năm sau tôi trä vä Häi An väi mät tâm cänh khác. Đã bao nhiêu näc chäy qua cäu. Tä đäo đó. Tôi trä vä

Bà Cẩm Lệ

Tác Giả: Nguyễn Thị
Thứ Hai, 28 Tháng 5 Năm 2012 13:24

Tôi này trên chuyến tàu hỏa mang theo ba bình tro của nhà ông ng... tôi yêu th... ông nh... Đó là bà mẹ tôi và ông... tôi và ông... Sài Gòn đi Hà An... tháng T... năm 1981 anh Việt tôi... Pháp... Việt Nam... Paris, cùng năm. Hai... năm sau, năm 2001, cũng vào tháng T... anh Việt... Sài Gòn... tháng T... năm 2001... Nguyễn Thị... Hà An.

Cuộc đi buôn cau của mẹ tôi, bà Cẩm Lệ, gần li... chi... Bà sống trên nó. Bà... màu nâu bóng, r... và... Mẹ... Hà Nội... ngón tay... Paris... trong phòng khách của mẹ... tôi.

Mẹ tôi không... Bà xa... Bà Cẩm Lệ đã... mãi mãi là bà Tam của chúng tôi.

Mùa H, năm 2005.